

Vision Foundation
for Strategic Studies

دامەزراوەی قیژن بۆ لیکۆلینەوێ ستراتیجی

هەڵسەنگاندنیك بۆ بايكۆتێ خويندن ئاريشه و ليكهوتەکانی بايكۆت

تويژەرەکان:

د. شۆخان عمر عبدالرحمن

د. رحمان رسول فتاح

٢٠٢٥

Sulaymaniyah, Ashty,
Opposite to Azadi Park

www.visionfoundationiq.org

+964 772 330 0005

بەشى توپىنەۋەكان - دامەزراۋەى قىژن بۇ لىكۆلەنەۋەى ستراتىجى

توپىنەۋەى: د.شۆخان عمر عبدالرحمن د.رحمان رسول فتاح	بابەت: پەرۋەردەى	جۆرى بىلاۋكراۋە: توپىنەۋەى زانستى
--	---------------------	--------------------------------------

بەياننامەى دامەزراۋەكە:

دامەزراۋەى قىژن بۇ لىكۆلەنەۋەى ستراتىجى، لە پىناۋ تىگەشتىنى ھاسەنگ و دروستكردنى داھاتوۋىەكى پرشنگدار و گەشەسەندوو بۇ ھەرىمى كوردستان و عىراق كاردەكات. لە رىگەى ئەنجامدانى لىكۆلەنەۋەى و توپىنەۋەى ئەكادىمى لە سەرجەم گىرفت و قەيرانە ھاۋچەرەكان و دۆزىنەۋەى چارەسەرى پراكتىكى گونجاۋ. ئىمە ۋەك ئەركى سەركى دامەزراۋەكەمان كە برتییە لە پاراستن و پەرەپىدانى ۋلاتەكەمان، دەمانەۋىت لە رىگەى توپىنەۋەى ستراتىجىيەۋە، بەرچاۋروونى و نەخشەرىگەى گونجاۋ پىشكەش بە دارىژەرانى سىياسەت و ناۋەندەكانى برپار لە ھەردوو كۆمەتى فیدراللى عىراق و كۆمەتى ھەرىمى كوردستان و ھەر سى دەسەلاتى (جىبەجىكردن، ياسادانان و دادۋەرى)، راي گشتى و كۆمەلگەى نۆدەۋلەتى بکەين.

تېپىنى:

ئەمۇ زانىارىيى، دەرئەنجام و راسپاردانى لە توپىنەۋەكەدا خراۋنەتەروو برىتىن لە دىدگەى توپىنەۋەرانى توپىنەۋەكە، كە مەرج نىيە نۆپنەرايەتى دىدگا و بۆچوونى دامەزراۋەكەمان بکەن.

مافى بىلاۋكردنەۋەى پارىژراۋە © ۲۰۲۰

INFO@VFSSIQ.ORG

WWW.VFSSIQ.ORG

ئەم توپزېنەوئە دەرنەجامى پانېلېكى تايىبەت بە دامەزراوئە قېژن بۇ توپزېنەوئە ستراتېجى بەرھەمھېنراوئە، كە رۇژى ۲۰۲۳/۱/۲۰، بە ئامادەبوونى ژمارەيەك لە مامۇستايان و پىسپۇران و رېنمايېكارى پەرورەدەيى و سەرپەرشتىارى پەرورەدەيى و توپزەران بەرپەرەچوو دەربارەي پىرسى بايگۇتى خويىندىن ئارېشە و لېكەوتەكانى، دامەزراوئە قېژن ئەم توپزېنەوئە پېشكەش بە حكومەتى ھەريم و بەتايىبەت بە وەزارەتى پەرورەدە و وەزارەتى خويىندىن بالە دەكات. لەم گۇتوگۇ كراوئەيەدا ئامادەبووان بۇچوونەكانى خويان لەبارەيەوئە خستەروو، ھەرورەھا ھەندېك پېشنىياز خراوئەروو بۇ چارەسەركردنى پىرس بايگۇتى خويىندىن.

ئەم توپزېنەوئە بەدواداچوون بۇ بايگۇتكردننى قوتابخانەكان لە ھەريمى كوردستان و ھۆكارە سەرەكېيەكانى و لېكەوتەكانى لەسەر سېستەمى پەرورەدە دەكات. لە كاتېكدا بايگۇت لە مېژوودا وەك ئامرازېك بۇ بەرخۇدانى كۆمەلەيەتى و سىياسى بەكارھېنراوئە، وەك لە ئېرلەنداي سەدەي نۆزدەھەم و ئەفرىقاي باشوورى سەردەمى ئاپارتايد. دۇخى ھەريمى كوردستان بەھۇي ناسەقامگېرى ئابوورى، دواكەوتنى مووچە و نەبوونى ژېرخانى ئابوورى پېويست، مامۇستايان و كارمەندامى كەرتى پەرورەدە پەنايان بردۇتە بەر بايگۇتكردننى خويىندىن وەك ئامرازېك بۇ فشارخستەسەر حكومەت، بەلام ئەمە بۇتە ھۇي پەخستىنى بەرچا و لە سالىنامى خويىندىن ئەكادېمى و كەمبوونەوئە كوالېتى خويىندىن و ئاستى خويىندىن.

توپزېنەوئەكە لە ھۆكارە سەرەكېيەكانى بايگۇت دەكۇلېتەوئە، لەوانە خراپى بارى دارايى و پىشتگويخستىنى سېستەماتېكى قوتابخانە حكومېيەكان. ھەرورەھا كارېگەرى بايگۇت لەسەر مەنھەجى خويىندىن و ئەزموونى فېربوونى خويىندىكاران و بەرپەرەبرد و كارگېرى قوتابخانەكان ھەلدەسەنگېنېت. دەرنەجامەكان تېشك دەخەنە سەر پېويستى بەپەلەي چاكسازى لە سىياسەتدا، لەوانە پېدانى مووچە لەكاتى خويىدا، زيادكردننى وەبەرھېنان لە پەرورەدەدا، مېكانىزمى خېگەرەوئە بۇ چارەسەركردنى ناكۇكېيەكان بۇ رېگريكردن لە تېكچوونى زياترى سېستەمى پەرورەدە. نەبوونى چارەسەرى دەستبەجى و خېرا وە دەكات لېكەوتە و دەرنەجامە خېراكان رېگرى لە پېشكەوتنى پەرورەدەيى و گەشەسەندىنى ئابوورى - كۆمەلەيەتى ناوچەكە بكمەن.

نیلسون مانديلا سەرۆکی پيشووی ئەفریقای باشوور و شۆرشگێری بەناوبانگ جەختی لەسەر ھیزی گۆرانکاری خوازانە پەرورە کردۆتووە و دەلیت (پەرورە بەھێزترین چەکە کە دەتوانرێت بۆ گۆرینی جیھان بەکار ھێنرێت)، ئەم ووتەیە جەخت لەسەر باوەری مانديلا دەکاتووە بە پەرورە وەک ئامرازێکی بنەرەتی بۆ گەشەپێدانی تاک و کۆمەڵگا. ئەو پەرورە وەک ئامرازێک بۆ بەھێزکردنی تاکەکان و بەرھووێشکردنی یەکسانی و گۆرانکاری کۆمەڵایەتی سەیردەکرد. چەمکی بايکووت بۆ یەکەم جار لە میژوودا دەگەرێتووە بۆ ساڵی ١٨٨٠ز، لە ولاتی ئێرلەندا کاتێک ناکۆکی دەکووتە نیوان خاوەن زەوی و جوتیار و رەنجەرەکانووە بەھۆی بەرزکردنەوەی نرخە بەکریگرتنی سالانە زەویەکانیان بەرێژە ١٠% بۆ ٢٥%، بۆ وەرگرتنی ئەو کرێیە لەلایەن کەسێک بە ناوی (بۆیکۆت یان بۆیکات) (MCNAMARA, 2019). لەبەری پەرورە لە ساڵی ١٩٨٠، لە ناوچەییەکی باشووری ئەفریقا قوتابخانەکان بايکووتیان راگەیاندا و کوالیتی خۆندن.

لە ھەشتاکانی سەدە رابردوودا، ئەفریقای باشوور شایەتەکانی بايکووتی پەرورەیی بەرچاو بوو وەک بەشیەک لە بزوتنەوێ بەرفراوانی دژە ئاپارتاید. خۆندکاران ناپەزایەتیان دەری بەرامبەر بە یاسای پەرورەیی باندو کە خۆندن جیاکراوە و رەگەزپەرستی جێبەجێ دەکرد. ئەم بايکووتانە ئامانجیان تەمەدای سیستەمی پەرورەیی سەمەکارانە و داوای خۆندن یەکسان و کوالیتی باش بوو بۆ ھەموو خەلکی ئەفریقای باشوور. زۆرجار ناپەزایەتیەکان بریتی بوون لە پەرەتکردنەوێ ئامادەبوون لە وانەکان و رێکخستنی خۆپیشاندان و پێک ھێنانی جێگەرەوێ پێکھاتە پەرورەییەکان. ئەم کردارە جەختیان لەرۆڵی پەرورە دەکردووە لە بەردەوامی و تەمەدای سیستەمی نادادپەرورە. ئەمانەش ھاوتەریب بوو لەگەڵ تێروانیی مانديلا بۆ پەرورە وەک ئامرازێکی بەھێز بۆ گۆرینی کۆمەڵگا (SHAY, C., 2023).

لەدوای سەرھەڵدانی جەنگی داعش چەندین گرتنی سیاسی و ئابووری و کۆمەڵایەتی لە ناوچەکە و عێراق دروست بوون، دواتر گرتنی ئابووری ھەریەمی کوردستانی گرتووە بەتایبەت لەساڵی ٢٠١٥ بەدواوە بەھۆی نەبوونی مووچە فشارێکی زۆر دروست بوو لەسەر ژيان خەلک بەگشتی و بەتایبەت بۆ چینی مامۆستایان و فەرمانبەرانی دواجار بوو ھۆی بايکووتی ھۆلەکانی خۆندن لە لایەن مامۆستایان و ئەمەش بەدریژایی ئەو میژوو بەردەوامە بوو تە لەمەپەرێکی گەورە لەبەردەم پرۆسە پەرورە و فێرکردن لە ھەریەمی کوردستان.

كىشى تويژىنەۋەكە:

بايكوتى قوتابخانەكان لە ھەريىمى كوردستان كە بە پەلى يەكەم دىت بەھۆى ناسەقامگىرى ئابوورى و پاشەكەوتى مووچە و نارازىبوون لە سىستەمى خويندەنەۋە بوو، بەشىۋەيەكى بەرچاۋ كەرتى پەرۋەردەى پەخستوۋە و ئاستى كوالىتى خويندى دابەزاندوۋە و لىكەوتەى درىژخايەنى بۆ خويندكاران و مامۇستايان و دامەزراۋە پەرۋەردەيەكان دروستكردوۋە. ھەرۋەھا بايكوت ترس و نىگەرانى خويندكارانى زياتر كردوۋە بۆ داھاتوويان. ئەم تويژىنەۋەيە ھەلسەنگاندن بۆ ھۆكارەكان و لىكەوتە و ئارىشە و كاريگەريە بەرفراوانەكانى بايكوت دەكات، ۋە لىكۆلېنەۋە بۆ چارەسەرە ئەگەريەكان دەكات بۆ كەمكردنەۋەى دەرئەنجامە نەرتىيەكانى بايكوت.

ئامانجەكانى تويژىنەۋەكە:

- ۱- بۆ شىكردنەۋەى ھۆكارە سەرەككەيەكانى بايكوتكردنى قوتابخانەكان، لەوانە ناسەقامگىرى دارايى و دواكەوتنى مووچە، نارازىبوون لە كەرتى پەرۋەردە.
- ۲- بۆ ھەلسەنگاندنى كاريگەريەكانى بايكوت لەسەر سىستەمى پەرۋەردە، كاريگەريەكانى لەسەر تەواوكردنى مەنھەج، ئەزمونى فېربوونى خويندكاران.
- ۳- بۆ ھەلسەنگاندنى دەرئەنجامە ئابوورى و كۆمەلەيەتيەكانى بايكوت، لەوانەش رۆيشتن بەرەو خويندنى تايبەت، كاريگەريە دەروونىيەكانى لەسەر قوتايان و مامۇستايان و ناداپەرۋەرى كۆمەلەيەتى.
- ۴- گەرپان بەدۋاى چارەسەرى جىگەرەۋە بۆ رېگريكردن لە پىچىرپوونى خويندەن لەداھاتوودا، پىشنياركردنى چاكسازى لە سىياسەتدا، ميكانىزمى چارەسەرى ناكۆكيەكان و باشتىركردنى سىستەمى پەرۋەردە.
- ۵- پىشكەشكردنى پىشنيار بۆ بريار - دارىژەران و پىشنياركردنى رېوشوئەكان بۆ دىنباوون لە سەقامگىرى دارايى و باشتىركردنى حوكمەرانى و دروستكردنى ستراتيژىيەتى بەردەوام بۆ چارەسەركردنى داۋاكاريەكانى مامۇستايان بەبى ئۆمەى سازش لەسەر خويندنى خويندكاران بكرىت.

ھۆكارەكانى ھەلبىزاردنى بايكوت:

زۆرىك لە مامۇستايان و كارمەندان رووبەرۋوى دواكەوتنى مووچە و نايەكسانى و كىشى دارايى بوونەتەۋە ئەمەش بىزارى و ناسەقامگىرى دارايى لىكەوتۆتەۋە. ھەرۋەھا پىنەدانى مووچە بە ناتەۋاى و سىستەمى پاشەكەوتى مووچە و نەبوونى پە بەرزكردنەۋە وايكردوۋە كە بەردەوامبوون لە كاركردن لە ھەلومەرجىكى لەوچۆرەدا قورس بىت. بۆيە مامۇستايان بۆ ۋەرگرتنى مافەكانيان بايكوت دەكەن بۆ دروستكردنى فشار لەسەر حكومەت. ھەندىكجاريش فشار بۆ بايكوتكردن دەكرىت لەلايەن كەس و كارى خويندكارانەۋە بەھۆى بارى دارايەۋە.

لەسالى ۲۰۱۴ مامۇستايانى شارى سلىمانى دەستەيەكيان پىكەينا بە ناۋى دەستەى مامۇستايانى نارازى بۆ بەرگريكردن لە مافەكانى مامۇستايان، دۋاى ئۆمەى حكومەتى ھەريىم برياريدا سىستەمى پاشەكەوتكردنى مووچە جىيەجىيات بۆ كەمكردنەۋەى قەيرانى ئابوورى، لەئەنجامى ناكۆكى لەگەل حكومەتى فیدرال لە بەغدا. دەستەكە نوئەنرايەتى مامۇستايان دەكات لە دانۇستان لەگەل دەسەلتاداران و رېخستنى گەربوونەۋە و نارەزايەتى و ئەنجامدانى كۆنگەرى رۆژنامەۋانى. بەلام مامۇستايانى ھەريىمى كوردستان سەبارەت بەپرسى بايكوت دوو بەرمەن، بەو پىيەى مامۇستايانى پارىژگاكانى سلىمانى و ھەلەبجە پشتيوانى لىدەكەن، مامۇستايانى پارىژگاكانى ھەلۋىر و دھوكيش لەگەل بايكوت كردنى خويندندا نين، بە بيانوۋى ئۆمەى كاريگەرى لەسەر ئاستى ئەكادىمى قوتايان زياترە لە كاريگەريەكەى لەسەر دەسەلتا.

ليکھوتەکانى بايکۆتى خويىندىن :

۱- ليکھوتەکانى لەسەر سالتانامى خويىندىن و پروگرامەکان:

- کەمکردنەوهى رۆژنەکانى سالتى خويىندىن لە ۱۸۴ بۆ ۱۵۸ رۆژ، بەهۆى دانانى رۆژانى شەممە بە پشوو لە ناوەندەکانى خويىندىن.
- کەمکردنەوهى بەشە وانى بەشیک لە بابەتەکان وەك (تايىن، هونەر، وەرزش، کۆمپيوتەر و کۆمەڵایەتى).
- لەکاتى بەردەوامى بايکۆت پەنا دەبریت بۆ کەمکردنەوهى سەرچەم بابەتەکانى خويىندىن.
- درێژکردنەوهى پشووکان کاريگەرى لەسەر فەوتانى وانەکان دروست دەکات.
- زەرەرمەندبوونى خويىندکاران لە تەواونەکردنى مەنھەج و داوەزىنى ئاستى معرفى.

۲- ليکھوتەکانى لەسەر کاروبارى خويىندکاران و ئەزموونەکان:

- سەبارەت بەسالى ۲۰۲۳-۲۰۲۴، وەرزی يەكەم نەخويىندرا و نەمرى وەرزی دووەم بۆ سالتى خويىندىن هەژمارکرا بۆ سالتى خويىندىن.
- درێژکردنەوهى ماوەى خويىندىن لەوەرزی دووەم، ئەمەش بوو هۆى دواکەوتنى کاتى تاقىکردنەوه گشتىيەکانى پۆلى ۱۲ ئامادەى بەهۆیەوه کەوتە کاتى گەرمایە، زۆریەى بۆلەخانى قوتابخانەکان شياو نین کە هۆلى تاقىکردنەوهيان تيادابەزى بەهۆى نەبوونى سىستەمى فێنکەرەوه ئەمەش بوو هۆى نالەبارى ژینگەى هۆلى تاقىکردنەوهکان بۆ خويىندکاران.
- داوەزىنى ئاستى زانستى قوتابيان بەهۆى کەمکردنەوهى بابەتەکانى خويىندىن بەتاييەت لە بازنى يەكەم و پۆلى يەكەم بەديارىکراوى، چونکە سەرەتاي ناساندنى قوتابخانە و پیتەکانى خويىندىن لە پۆلى يەكەم دەست پێدەکات.
- دانانى نەمرى هەلسەنگەندى بەتاييەت بۆ ئەمسال، لە بازنى يەكەم لە زۆریک لەخويىندنگەکان بەتاييەت لەدەرەوهى شار بەشيوەى هەرمەمەكى دانراوه.
- فێرنەبوونى پیتەکان و خويىندەوه و نووسين بە تەواوى.
- ليکھوتەکانى بايکۆت تەنها لەسەر فێربوون نە بەلکو کاريگەرى نەزىنى لەسەر کۆى پرۆسەى پەرەردەکردنى خويىندکاران هەيە لە هەموو پرويەکەوه.

۳- ليکھوتەکانى لەسەر کارگيرى قوتابخانەکان:

- تێکچوونى پلانى سالتانى خويىندىن بۆ سەرچەم کار و چالاکیەکانى خويىندنگە.
- کاريگەرى دروست دەکات لەسەر داوەزىکردنى بەشە وانەکان بەسەر مامۆستايان و خستى رۆژانەى وانەکان.
- ماوەى وانەکان زۆریەى کات . ۴ خولەک تەواو ناکریت.
- مامۆستا هەست بە بەرپرسىارىتى ناکات و ساردبوونەوه هەيە لە ئەدايان.
- مامۆستايان بەپیتى پتويست ئەپدەيتى خويان ناکەنەوه.
- کاريگەرى لەسەر دانانى پرسىارى تاقىکردنەوهکان.
- کارگيرى قوتابخانە ناتوانیت وەکو پتويست پێداگى بکات لە جيبەجيبىکردنى رينمايەکان و لپرسينەوه لەکەم و کورپەکان بکات.
- کارگيرى قوتابخانەکان لە دەرەوهى شار ناتوانن مامۆستايان پابەند بکەن بەدەوام جگە لە چەند رۆژیکى کەم لە هەفتەيەکدا.
- کالبوونەوهى ئاستى کۆمەڵایەتى لەناو قوتابخانە وەکو ئەوهى لەکاتى بايکۆت، بەشیک لە مامۆستايان سوورن لەسەر دەوامکردن و هەندىکيان بايکۆت هەلدەبژێرن.
- کالبوونەوهى ئاستى کۆمەڵایەتى قوتابخانە لەگەڵ خيزانەکان لەدەرەوهى قوتابخانە (بە نموونە يەکى لە بەرپەرەکان ئامازەى بەوەکرد کە پيشتر خيزانەکان، بەتەمەرزووە دەيان ووت کە دەوامى قوتابخانە دەست پێدەکات بەلام ئیستا کەمتر ئەو پرسىارە دەکەن بەهۆى ئەلێن هەرچەن رۆژەکانى دەواميش بەفەوتیت قوتابىەکانمان هەر دەر دەچن).

- كەمكردنەۋى بەشە وانى ھەر پۆلىك، لە ۳۵ و ۳۶ بۇ ۳. بەشە وانى، لەھەفتەيەكدا (سىستەمى پەرۋەردە، ۹. ۲۰: ۹).

۴- لىكەوتەكانى لەسەر كاروبارى بەشى خۇيى بنەرەتى و ئامادەيى:

- لەكاتى گواستەنەۋى ھەمىشەيى و كاتى دا لەگەل بوونى ماۋى بايگۇتى زۇردا ناتوانرېت رېكخستى مىلاك ۋەك پىۋىست بىرېت.
- گىرەتى مامۇستايانى وانەبىژ بە تايىبەت لە پەرۋەردە قەزاكان و شۆينە دوورەكان.
- جوۋلەي مامۇستايان لە دەستى خۇيى و مىلاكدايە، بەھەمەھەنگى بەشەكانى ترى پەرۋەردە ھەر لە گواستەنەۋى ھەمىشەيى و كاتى بۆيە لەگەل بوونى ماۋى بايگۇتى زۇردا ناتوانرېت رېكخستى مىلاك ۋەك پىۋىست بىرېت، ھەندىك جار روودانى گىرەت لە نيوان مامۇستا و كارگىرې قوتابخانەكان بەھۇى تۆماركردى دابىران (غىبابات) فەرمانەكانيان ھەلدەوشىتەۋە، ئەمەش دەبىتە ھۇى دروستبوونى ناتەبايى و بىتمەنەيى و بەھەدەردانى تواناى مرۇيى ماددى (سەيد و ھاۋكارانى، ۱۸. ۲۰: ۷۴).

۵- لىكەوتەكانى لەسەر كاروبارى يەكەى سەرپەرشتىارى:

- سەرپەرشتىارانى كارگىرې دوۋچارى تەنگەژى زۇر دەبنەۋە لە دانانى پىرۇگرامى ھەلسەنگاندن.
- جىبەجىنەكردنى رېنەمايەكانى سەرپەرشتىاران لەكاتى سەردانى قوتابخانەكان.
- زۇر لىكتېنەگەشتىن لە كارى سەرپەرشتىارى لە نيوان بەرپەرشتى پەرۋەردە قەزاكان و يەكەكەكانى سەرپەرشتىارى.
- بەھۇى بارودۇخى دارايى لەسالى خويندنى ۲۰۲۳-۲۰۲۴، سەرپەرشتىكردنى بنەرەتى و ئامادەيى يەكخرا كە ئەمەش ھەندىك لايەنى ئەرپىنى و نەرپىنى بەدۋاى خويدا ھىنا (تېكەللاۋكردنى ئىش و كارەكان و نەمانى پىسپۇرى).
- لەگەل بوونى بايگۇت لە ھەر سالىكى خويندندا پىرۇسى ھەلسەنگاندنى قوتابخانەكان راگىراۋە، ئەمەش دەبىتە ھۇى نەزانىنى كەم و كورپەكان و دانانى پلانى تۆكەمتر بۇ سالىنى ئايندە.

۶- لىكەوتەكانى لەسەر كاروبارى بەرپەرشتى چالاكى ۋەرزىشى و ھونەرى:

- چالاكىيەكانى دەرمەۋى پۇل بەشىكى گىرەنگى چالاكىيە فېركارى و پەرۋەردەيەكانە، بىرېتە لە جۆرەھا چالاكى كۆمەلەيتى و ۋەرزىشى و فېركارى و ھونەرىيى و سەيران و گەشتى زانستى، سەرچەم ئەمانە بە مەبەستى فراوانكردنى ئاستى زانستى و بەستەنەۋى قوتابخانە بە لەقەكانى دىكەى كۆمەلگەۋە سازدەكرېن (سىستەمى پەرۋەردە ۹. ۲۰: 37). بەلام لەكاتى بايگۇت بەھۇى نەبوونى دەۋام لە قوتابخانەكان سەرچەم ئەۋ چالاكىيە ۋەرزىشى و ھونەرى و كۆمەلەيتىيەنە رادەگىرېن و بەھۇيەۋە كارىگەرى نەرپىنى دروست دەكات لەلەي قوتابايان و خويندكاران لىرۋوى دەروونى و ھەست و سۆزىنەۋە، ھەروەك نوسراۋى فەرمى بەرپەرشتى چالاكى ھونەرى قوتابخانەكان تەنھا قىستقال و كارى چالاكيان بۇ قوتابخانەكانى ناكھومى ئەنجامداۋە، بەھۇى بايگۇتى خويندنى سەرچەم چالاكىەكانيان لە قوتابخانە كۆمىيەكان ھەلپەسارد بۇ سالى خويندنى (۲۰۲۳-۲۰۲۴)، بەھۇى نا سەقامگىرى خويندنى نوسراۋى (ب.گ.پ. سىلېمانى: ۲۰۲۴، ۱۶/۵).

۷- لىكەوتەكانى لەسەر كاروبارى بەشى راھىنان و پەرەپېدان:

- ئەنجام نەدانى كىرەنەۋى خولى تواناداركردنى مامۇستايان لە پىسپۇرپەكانيان لەكاتى ماۋى بايگۇت.
- ئەنجام نەدانى سىمىنار و كۆرى زانستى و پەرۋەردەيى لەناۋەندەكانى خويندنى.
- ئەنجام نەدانى ئەركى مامۇستاي راھىنەر لە ناۋەندەكانى خويندنى.

۸- لىكەوتەكانى لەسەر كاروبارى بەشى ياسايى:

- لەكاتى ماۋى بايگۇت زۇر جار كارى لىژنەكانى بەدۋادچوون و لىكۆلېنەۋە بۇ گىرەتەكان لە ناۋەندەكانى خويندنى پەكەدەخرېن يان كار بە ئەنجامەكانيان ناكىرى.

۹- لېكھوتەكانى لەسەر كاروبارەكانى ژمىريارى

• دواكەوتنى وەلامدانەوھى رېنمايىيەكانى ژمىريارى بە ھۆى نەبوونى دەوامى كارگىرى ناوەندەكانى خويندن. سەرپەرشتىكردنى خەرجى و داھاتى قوتابخانەكان لە ئەستۆى بەشى ژمىريارى پەرورەدەيە ھەر لەگەل نەبوونى دەوامى قوتابخانەكان بەھۆى بايکوۆتى خويندن كارىگەرى دروستدەكات لەسەر دواكەوتنى وەلامدانەوھى رېنمايىيەكانى ژمىريارى و بەھۆيەو ئەستەنگ دروست دەكات بۆ پىداويستىيەكانى قوتابخانەكان (سعيد و ھاوکارانى، ۱۸. ۲: ۷۴).

۱- دروست بوونى جياوازی چىنايەتى :

• بوونى قوتابخانە ناکومىيەكان ھۆکارە بۆ دروست بوونى جياوازی چىنايەتى.
• دەرئەنجامى بايکوۆت دروستبوونى دوو بەرھەمى جياوازی پروانامە و ھەلى کار، جياوازیيەكى زۆر لەسەر دەستکەوتنى ھەلى کار لە نيوان دەرچووانى خويندنگە و زانکۆ ناکومىيەكان و حکومىيەكان.
• لەرووى پەيوەندىيە کۆمەلایەتییەکانەو ھەندىکجار قوتابيانى خويندنگە ناکومىيەكان قوتابيانى خويندنگە حکومىيەكان قبولئاکەن. جوړىک لە لاوازی پەيوەندى کۆمەلایەتییە دەبىرنىت لە نيوان قوتابيانى خويندنگەى حکومى و ناکومى.

۱۱- لېكھوتەكانى لەسەر بارى دەرروونى و کۆمەلایەتى:

• لاوازبوونى پەيوەندىيە کۆمەلایەتییەكان و بەھا کۆمەلایەتییەكان.
• نەبوونى متمانە لەلای مامۆستايان و خويندکاران.
• دەرروونى مامۆستايان و خويندکاران و کەسوکارى خويندکاران شىواو.
• نەمانى متمانە بەخويندنى حکومى.
• نىگەرانى کەس و کارى خويندکاران و بن ھىوا بوونيان لە ئايندەى منداڵەکانيان.

۱۲- زيادبوونى خواست لەسەر وانەوتنەوھى تاييەت و زيادبوونى قوتابخانەى ناکومى.

لەگەل بەردەوامى بايکوۆت ژمارەى قوتابيان لە ناوەندەكانى ناکومى زيادىکردووە ئەگەر بەنموونە سالى خويندنى ۲۰۲۳-۲۰۲۴ وەرگىرين ژمارەى قوتابيان (۲۸۶۵۸) قوتابىيە بەرپەگەزى نىر و من بەلام سالى خويندنى ۲۰۲۴-۲۰۲۵ ۲. ۲۳ ۲. ۲۴ ۲. ۲۵ ۲. ۲۶ ۲. ۲۷ ۲. ۲۸ ۲. ۲۹ ۲. ۳۰ ۲. ۳۱ ۲. ۳۲ ۲. ۳۳ ۲. ۳۴ ۲. ۳۵ ۲. ۳۶ ۲. ۳۷ ۲. ۳۸ ۲. ۳۹ ۲. ۴۰ ۲. ۴۱ ۲. ۴۲ ۲. ۴۳ ۲. ۴۴ ۲. ۴۵ ۲. ۴۶ ۲. ۴۷ ۲. ۴۸ ۲. ۴۹ ۲. ۵۰ ۲. ۵۱ ۲. ۵۲ ۲. ۵۳ ۲. ۵۴ ۲. ۵۵ ۲. ۵۶ ۲. ۵۷ ۲. ۵۸ ۲. ۵۹ ۲. ۶۰ ۲. ۶۱ ۲. ۶۲ ۲. ۶۳ ۲. ۶۴ ۲. ۶۵ ۲. ۶۶ ۲. ۶۷ ۲. ۶۸ ۲. ۶۹ ۲. ۷۰ ۲. ۷۱ ۲. ۷۲ ۲. ۷۳ ۲. ۷۴ ۲. ۷۵ ۲. ۷۶ ۲. ۷۷ ۲. ۷۸ ۲. ۷۹ ۲. ۸۰ ۲. ۸۱ ۲. ۸۲ ۲. ۸۳ ۲. ۸۴ ۲. ۸۵ ۲. ۸۶ ۲. ۸۷ ۲. ۸۸ ۲. ۸۹ ۲. ۹۰ ۲. ۹۱ ۲. ۹۲ ۲. ۹۳ ۲. ۹۴ ۲. ۹۵ ۲. ۹۶ ۲. ۹۷ ۲. ۹۸ ۲. ۹۹ ۲. ۱۰۰ ۲. ۱۰۱ ۲. ۱۰۲ ۲. ۱۰۳ ۲. ۱۰۴ ۲. ۱۰۵ ۲. ۱۰۶ ۲. ۱۰۷ ۲. ۱۰۸ ۲. ۱۰۹ ۲. ۱۱۰ ۲. ۱۱۱ ۲. ۱۱۲ ۲. ۱۱۳ ۲. ۱۱۴ ۲. ۱۱۵ ۲. ۱۱۶ ۲. ۱۱۷ ۲. ۱۱۸ ۲. ۱۱۹ ۲. ۱۲۰ ۲. ۱۲۱ ۲. ۱۲۲ ۲. ۱۲۳ ۲. ۱۲۴ ۲. ۱۲۵ ۲. ۱۲۶ ۲. ۱۲۷ ۲. ۱۲۸ ۲. ۱۲۹ ۲. ۱۳۰ ۲. ۱۳۱ ۲. ۱۳۲ ۲. ۱۳۳ ۲. ۱۳۴ ۲. ۱۳۵ ۲. ۱۳۶ ۲. ۱۳۷ ۲. ۱۳۸ ۲. ۱۳۹ ۲. ۱۴۰ ۲. ۱۴۱ ۲. ۱۴۲ ۲. ۱۴۳ ۲. ۱۴۴ ۲. ۱۴۵ ۲. ۱۴۶ ۲. ۱۴۷ ۲. ۱۴۸ ۲. ۱۴۹ ۲. ۱۵۰ ۲. ۱۵۱ ۲. ۱۵۲ ۲. ۱۵۳ ۲. ۱۵۴ ۲. ۱۵۵ ۲. ۱۵۶ ۲. ۱۵۷ ۲. ۱۵۸ ۲. ۱۵۹ ۲. ۱۶۰ ۲. ۱۶۱ ۲. ۱۶۲ ۲. ۱۶۳ ۲. ۱۶۴ ۲. ۱۶۵ ۲. ۱۶۶ ۲. ۱۶۷ ۲. ۱۶۸ ۲. ۱۶۹ ۲. ۱۷۰ ۲. ۱۷۱ ۲. ۱۷۲ ۲. ۱۷۳ ۲. ۱۷۴ ۲. ۱۷۵ ۲. ۱۷۶ ۲. ۱۷۷ ۲. ۱۷۸ ۲. ۱۷۹ ۲. ۱۸۰ ۲. ۱۸۱ ۲. ۱۸۲ ۲. ۱۸۳ ۲. ۱۸۴ ۲. ۱۸۵ ۲. ۱۸۶ ۲. ۱۸۷ ۲. ۱۸۸ ۲. ۱۸۹ ۲. ۱۹۰ ۲. ۱۹۱ ۲. ۱۹۲ ۲. ۱۹۳ ۲. ۱۹۴ ۲. ۱۹۵ ۲. ۱۹۶ ۲. ۱۹۷ ۲. ۱۹۸ ۲. ۱۹۹ ۲. ۲۰۰ ۲. ۲۰۱ ۲. ۲۰۲ ۲. ۲۰۳ ۲. ۲۰۴ ۲. ۲۰۵ ۲. ۲۰۶ ۲. ۲۰۷ ۲. ۲۰۸ ۲. ۲۰۹ ۲. ۲۱۰ ۲. ۲۱۱ ۲. ۲۱۲ ۲. ۲۱۳ ۲. ۲۱۴ ۲. ۲۱۵ ۲. ۲۱۶ ۲. ۲۱۷ ۲. ۲۱۸ ۲. ۲۱۹ ۲. ۲۲۰ ۲. ۲۲۱ ۲. ۲۲۲ ۲. ۲۲۳ ۲. ۲۲۴ ۲. ۲۲۵ ۲. ۲۲۶ ۲. ۲۲۷ ۲. ۲۲۸ ۲. ۲۲۹ ۲. ۲۳۰ ۲. ۲۳۱ ۲. ۲۳۲ ۲. ۲۳۳ ۲. ۲۳۴ ۲. ۲۳۵ ۲. ۲۳۶ ۲. ۲۳۷ ۲. ۲۳۸ ۲. ۲۳۹ ۲. ۲۴۰ ۲. ۲۴۱ ۲. ۲۴۲ ۲. ۲۴۳ ۲. ۲۴۴ ۲. ۲۴۵ ۲. ۲۴۶ ۲. ۲۴۷ ۲. ۲۴۸ ۲. ۲۴۹ ۲. ۲۵۰ ۲. ۲۵۱ ۲. ۲۵۲ ۲. ۲۵۳ ۲. ۲۵۴ ۲. ۲۵۵ ۲. ۲۵۶ ۲. ۲۵۷ ۲. ۲۵۸ ۲. ۲۵۹ ۲. ۲۶۰ ۲. ۲۶۱ ۲. ۲۶۲ ۲. ۲۶۳ ۲. ۲۶۴ ۲. ۲۶۵ ۲. ۲۶۶ ۲. ۲۶۷ ۲. ۲۶۸ ۲. ۲۶۹ ۲. ۲۷۰ ۲. ۲۷۱ ۲. ۲۷۲ ۲. ۲۷۳ ۲. ۲۷۴ ۲. ۲۷۵ ۲. ۲۷۶ ۲. ۲۷۷ ۲. ۲۷۸ ۲. ۲۷۹ ۲. ۲۸۰ ۲. ۲۸۱ ۲. ۲۸۲ ۲. ۲۸۳ ۲. ۲۸۴ ۲. ۲۸۵ ۲. ۲۸۶ ۲. ۲۸۷ ۲. ۲۸۸ ۲. ۲۸۹ ۲. ۲۹۰ ۲. ۲۹۱ ۲. ۲۹۲ ۲. ۲۹۳ ۲. ۲۹۴ ۲. ۲۹۵ ۲. ۲۹۶ ۲. ۲۹۷ ۲. ۲۹۸ ۲. ۲۹۹ ۲. ۳۰۰ ۲. ۳۰۱ ۲. ۳۰۲ ۲. ۳۰۳ ۲. ۳۰۴ ۲. ۳۰۵ ۲. ۳۰۶ ۲. ۳۰۷ ۲. ۳۰۸ ۲. ۳۰۹ ۲. ۳۱۰ ۲. ۳۱۱ ۲. ۳۱۲ ۲. ۳۱۳ ۲. ۳۱۴ ۲. ۳۱۵ ۲. ۳۱۶ ۲. ۳۱۷ ۲. ۳۱۸ ۲. ۳۱۹ ۲. ۳۲۰ ۲. ۳۲۱ ۲. ۳۲۲ ۲. ۳۲۳ ۲. ۳۲۴ ۲. ۳۲۵ ۲. ۳۲۶ ۲. ۳۲۷ ۲. ۳۲۸ ۲. ۳۲۹ ۲. ۳۳۰ ۲. ۳۳۱ ۲. ۳۳۲ ۲. ۳۳۳ ۲. ۳۳۴ ۲. ۳۳۵ ۲. ۳۳۶ ۲. ۳۳۷ ۲. ۳۳۸ ۲. ۳۳۹ ۲. ۳۴۰ ۲. ۳۴۱ ۲. ۳۴۲ ۲. ۳۴۳ ۲. ۳۴۴ ۲. ۳۴۵ ۲. ۳۴۶ ۲. ۳۴۷ ۲. ۳۴۸ ۲. ۳۴۹ ۲. ۳۵۰ ۲. ۳۵۱ ۲. ۳۵۲ ۲. ۳۵۳ ۲. ۳۵۴ ۲. ۳۵۵ ۲. ۳۵۶ ۲. ۳۵۷ ۲. ۳۵۸ ۲. ۳۵۹ ۲. ۳۶۰ ۲. ۳۶۱ ۲. ۳۶۲ ۲. ۳۶۳ ۲. ۳۶۴ ۲. ۳۶۵ ۲. ۳۶۶ ۲. ۳۶۷ ۲. ۳۶۸ ۲. ۳۶۹ ۲. ۳۷۰ ۲. ۳۷۱ ۲. ۳۷۲ ۲. ۳۷۳ ۲. ۳۷۴ ۲. ۳۷۵ ۲. ۳۷۶ ۲. ۳۷۷ ۲. ۳۷۸ ۲. ۳۷۹ ۲. ۳۸۰ ۲. ۳۸۱ ۲. ۳۸۲ ۲. ۳۸۳ ۲. ۳۸۴ ۲. ۳۸۵ ۲. ۳۸۶ ۲. ۳۸۷ ۲. ۳۸۸ ۲. ۳۸۹ ۲. ۳۹۰ ۲. ۳۹۱ ۲. ۳۹۲ ۲. ۳۹۳ ۲. ۳۹۴ ۲. ۳۹۵ ۲. ۳۹۶ ۲. ۳۹۷ ۲. ۳۹۸ ۲. ۳۹۹ ۲. ۴۰۰ ۲. ۴۰۱ ۲. ۴۰۲ ۲. ۴۰۳ ۲. ۴۰۴ ۲. ۴۰۵ ۲. ۴۰۶ ۲. ۴۰۷ ۲. ۴۰۸ ۲. ۴۰۹ ۲. ۴۱۰ ۲. ۴۱۱ ۲. ۴۱۲ ۲. ۴۱۳ ۲. ۴۱۴ ۲. ۴۱۵ ۲. ۴۱۶ ۲. ۴۱۷ ۲. ۴۱۸ ۲. ۴۱۹ ۲. ۴۲۰ ۲. ۴۲۱ ۲. ۴۲۲ ۲. ۴۲۳ ۲. ۴۲۴ ۲. ۴۲۵ ۲. ۴۲۶ ۲. ۴۲۷ ۲. ۴۲۸ ۲. ۴۲۹ ۲. ۴۳۰ ۲. ۴۳۱ ۲. ۴۳۲ ۲. ۴۳۳ ۲. ۴۳۴ ۲. ۴۳۵ ۲. ۴۳۶ ۲. ۴۳۷ ۲. ۴۳۸ ۲. ۴۳۹ ۲. ۴۴۰ ۲. ۴۴۱ ۲. ۴۴۲ ۲. ۴۴۳ ۲. ۴۴۴ ۲. ۴۴۵ ۲. ۴۴۶ ۲. ۴۴۷ ۲. ۴۴۸ ۲. ۴۴۹ ۲. ۴۵۰ ۲. ۴۵۱ ۲. ۴۵۲ ۲. ۴۵۳ ۲. ۴۵۴ ۲. ۴۵۵ ۲. ۴۵۶ ۲. ۴۵۷ ۲. ۴۵۸ ۲. ۴۵۹ ۲. ۴۶۰ ۲. ۴۶۱ ۲. ۴۶۲ ۲. ۴۶۳ ۲. ۴۶۴ ۲. ۴۶۵ ۲. ۴۶۶ ۲. ۴۶۷ ۲. ۴۶۸ ۲. ۴۶۹ ۲. ۴۷۰ ۲. ۴۷۱ ۲. ۴۷۲ ۲. ۴۷۳ ۲. ۴۷۴ ۲. ۴۷۵ ۲. ۴۷۶ ۲. ۴۷۷ ۲. ۴۷۸ ۲. ۴۷۹ ۲. ۴۸۰ ۲. ۴۸۱ ۲. ۴۸۲ ۲. ۴۸۳ ۲. ۴۸۴ ۲. ۴۸۵ ۲. ۴۸۶ ۲. ۴۸۷ ۲. ۴۸۸ ۲. ۴۸۹ ۲. ۴۹۰ ۲. ۴۹۱ ۲. ۴۹۲ ۲. ۴۹۳ ۲. ۴۹۴ ۲. ۴۹۵ ۲. ۴۹۶ ۲. ۴۹۷ ۲. ۴۹۸ ۲. ۴۹۹ ۲. ۵۰۰ ۲. ۵۰۱ ۲. ۵۰۲ ۲. ۵۰۳ ۲. ۵۰۴ ۲. ۵۰۵ ۲. ۵۰۶ ۲. ۵۰۷ ۲. ۵۰۸ ۲. ۵۰۹ ۲. ۵۱۰ ۲. ۵۱۱ ۲. ۵۱۲ ۲. ۵۱۳ ۲. ۵۱۴ ۲. ۵۱۵ ۲. ۵۱۶ ۲. ۵۱۷ ۲. ۵۱۸ ۲. ۵۱۹ ۲. ۵۲۰ ۲. ۵۲۱ ۲. ۵۲۲ ۲. ۵۲۳ ۲. ۵۲۴ ۲. ۵۲۵ ۲. ۵۲۶ ۲. ۵۲۷ ۲. ۵۲۸ ۲. ۵۲۹ ۲. ۵۳۰ ۲. ۵۳۱ ۲. ۵۳۲ ۲. ۵۳۳ ۲. ۵۳۴ ۲. ۵۳۵ ۲. ۵۳۶ ۲. ۵۳۷ ۲. ۵۳۸ ۲. ۵۳۹ ۲. ۵۴۰ ۲. ۵۴۱ ۲. ۵۴۲ ۲. ۵۴۳ ۲. ۵۴۴ ۲. ۵۴۵ ۲. ۵۴۶ ۲. ۵۴۷ ۲. ۵۴۸ ۲. ۵۴۹ ۲. ۵۵۰ ۲. ۵۵۱ ۲. ۵۵۲ ۲. ۵۵۳ ۲. ۵۵۴ ۲. ۵۵۵ ۲. ۵۵۶ ۲. ۵۵۷ ۲. ۵۵۸ ۲. ۵۵۹ ۲. ۵۶۰ ۲. ۵۶۱ ۲. ۵۶۲ ۲. ۵۶۳ ۲. ۵۶۴ ۲. ۵۶۵ ۲. ۵۶۶ ۲. ۵۶۷ ۲. ۵۶۸ ۲. ۵۶۹ ۲. ۵۷۰ ۲. ۵۷۱ ۲. ۵۷۲ ۲. ۵۷۳ ۲. ۵۷۴ ۲. ۵۷۵ ۲. ۵۷۶ ۲. ۵۷۷ ۲. ۵۷۸ ۲. ۵۷۹ ۲. ۵۸۰ ۲. ۵۸۱ ۲. ۵۸۲ ۲. ۵۸۳ ۲. ۵۸۴ ۲. ۵۸۵ ۲. ۵۸۶ ۲. ۵۸۷ ۲. ۵۸۸ ۲. ۵۸۹ ۲. ۵۹۰ ۲. ۵۹۱ ۲. ۵۹۲ ۲. ۵۹۳ ۲. ۵۹۴ ۲. ۵۹۵ ۲. ۵۹۶ ۲. ۵۹۷ ۲. ۵۹۸ ۲. ۵۹۹ ۲. ۶۰۰ ۲. ۶۰۱ ۲. ۶۰۲ ۲. ۶۰۳ ۲. ۶۰۴ ۲. ۶۰۵ ۲. ۶۰۶ ۲. ۶۰۷ ۲. ۶۰۸ ۲. ۶۰۹ ۲. ۶۱۰ ۲. ۶۱۱ ۲. ۶۱۲ ۲. ۶۱۳ ۲. ۶۱۴ ۲. ۶۱۵ ۲. ۶۱۶ ۲. ۶۱۷ ۲. ۶۱۸ ۲. ۶۱۹ ۲. ۶۲۰ ۲. ۶۲۱ ۲. ۶۲۲ ۲. ۶۲۳ ۲. ۶۲۴ ۲. ۶۲۵ ۲. ۶۲۶ ۲. ۶۲۷ ۲. ۶۲۸ ۲. ۶۲۹ ۲. ۶۳۰ ۲. ۶۳۱ ۲. ۶۳۲ ۲. ۶۳۳ ۲. ۶۳۴ ۲. ۶۳۵ ۲. ۶۳۶ ۲. ۶۳۷ ۲. ۶۳۸ ۲. ۶۳۹ ۲. ۶۴۰ ۲. ۶۴۱ ۲. ۶۴۲ ۲. ۶۴۳ ۲. ۶۴۴ ۲. ۶۴۵ ۲. ۶۴۶ ۲. ۶۴۷ ۲. ۶۴۸ ۲. ۶۴۹ ۲. ۶۵۰ ۲. ۶۵۱ ۲. ۶۵۲ ۲. ۶۵۳ ۲. ۶۵۴ ۲. ۶۵۵ ۲. ۶۵۶ ۲. ۶۵۷ ۲. ۶۵۸ ۲. ۶۵۹ ۲. ۶۶۰ ۲. ۶۶۱ ۲. ۶۶۲ ۲. ۶۶۳ ۲. ۶۶۴ ۲. ۶۶۵ ۲. ۶۶۶ ۲. ۶۶۷ ۲. ۶۶۸ ۲. ۶۶۹ ۲. ۶۷۰ ۲. ۶۷۱ ۲. ۶۷۲ ۲. ۶۷۳ ۲. ۶۷۴ ۲. ۶۷۵ ۲. ۶۷۶ ۲. ۶۷۷ ۲. ۶۷۸ ۲. ۶۷۹ ۲. ۶۸۰ ۲. ۶۸۱ ۲. ۶۸۲ ۲. ۶۸۳ ۲. ۶۸۴ ۲. ۶۸۵ ۲. ۶۸۶ ۲. ۶۸۷ ۲. ۶۸۸ ۲. ۶۸۹ ۲. ۶۹۰ ۲. ۶۹۱ ۲. ۶۹۲ ۲. ۶۹۳ ۲. ۶۹۴ ۲. ۶۹۵ ۲. ۶۹۶ ۲. ۶۹۷ ۲. ۶۹۸ ۲. ۶۹۹ ۲. ۷۰۰ ۲. ۷۰۱ ۲. ۷۰۲ ۲. ۷۰۳ ۲. ۷۰۴ ۲. ۷۰۵ ۲. ۷۰۶ ۲. ۷۰۷ ۲. ۷۰۸ ۲. ۷۰۹ ۲. ۷۱۰ ۲. ۷۱۱ ۲. ۷۱۲ ۲. ۷۱۳ ۲. ۷۱۴ ۲. ۷۱۵ ۲. ۷۱۶ ۲. ۷۱۷ ۲. ۷۱۸ ۲. ۷۱۹ ۲. ۷۲۰ ۲. ۷۲۱ ۲. ۷۲۲ ۲. ۷۲۳ ۲. ۷۲۴ ۲. ۷۲۵ ۲. ۷۲۶ ۲. ۷۲۷ ۲. ۷۲۸ ۲. ۷۲۹ ۲. ۷۳۰ ۲. ۷۳۱ ۲. ۷۳۲ ۲. ۷۳۳ ۲. ۷۳۴ ۲. ۷۳۵ ۲. ۷۳۶ ۲. ۷۳۷ ۲. ۷۳۸ ۲. ۷۳۹ ۲. ۷۴۰ ۲. ۷۴۱ ۲. ۷۴۲ ۲. ۷۴۳ ۲. ۷۴۴ ۲. ۷۴۵ ۲. ۷۴۶ ۲. ۷۴۷ ۲. ۷۴۸ ۲. ۷۴۹ ۲. ۷۵۰ ۲. ۷۵۱ ۲. ۷۵۲ ۲. ۷۵۳ ۲. ۷۵۴ ۲. ۷۵۵ ۲. ۷۵۶ ۲. ۷۵۷ ۲. ۷۵۸ ۲. ۷۵۹ ۲. ۷۶۰ ۲. ۷۶۱ ۲. ۷۶۲ ۲. ۷۶۳ ۲. ۷۶۴ ۲. ۷۶۵ ۲. ۷۶۶ ۲. ۷۶۷ ۲. ۷۶۸ ۲. ۷۶۹ ۲. ۷۷۰ ۲. ۷۷۱ ۲. ۷۷۲ ۲. ۷۷۳ ۲. ۷۷۴ ۲. ۷۷۵ ۲. ۷۷۶ ۲. ۷۷۷ ۲. ۷۷۸ ۲. ۷۷۹ ۲. ۷۸۰ ۲. ۷۸۱ ۲. ۷۸۲ ۲. ۷۸۳ ۲. ۷۸۴ ۲. ۷۸۵ ۲. ۷۸۶ ۲. ۷۸۷ ۲. ۷۸۸ ۲. ۷۸۹ ۲. ۷۹۰ ۲. ۷۹۱ ۲. ۷۹۲ ۲. ۷۹۳ ۲. ۷۹۴ ۲. ۷۹۵ ۲. ۷۹۶ ۲. ۷۹۷ ۲. ۷۹۸ ۲. ۷۹۹ ۲. ۸۰۰ ۲. ۸۰۱ ۲. ۸۰۲ ۲. ۸۰۳ ۲. ۸۰۴ ۲. ۸۰۵ ۲. ۸۰۶ ۲. ۸۰۷ ۲. ۸۰۸ ۲. ۸۰۹ ۲. ۸۱۰ ۲. ۸۱۱ ۲. ۸۱۲ ۲. ۸۱۳ ۲. ۸۱۴ ۲. ۸۱۵ ۲. ۸۱۶ ۲. ۸۱۷ ۲. ۸۱۸ ۲. ۸۱۹ ۲. ۸۲۰ ۲. ۸۲۱ ۲. ۸۲۲ ۲. ۸۲۳ ۲. ۸۲۴ ۲. ۸۲۵ ۲. ۸۲۶ ۲. ۸۲۷ ۲. ۸۲۸ ۲. ۸۲۹ ۲. ۸۳۰ ۲. ۸۳۱ ۲. ۸۳۲ ۲. ۸۳۳ ۲. ۸۳۴ ۲. ۸۳۵ ۲. ۸۳۶ ۲. ۸۳۷ ۲. ۸۳۸ ۲. ۸۳۹ ۲. ۸۴۰ ۲. ۸۴۱ ۲. ۸۴۲ ۲. ۸۴۳ ۲. ۸۴۴ ۲. ۸۴۵ ۲. ۸۴۶ ۲. ۸۴۷ ۲. ۸۴۸ ۲. ۸۴۹ ۲. ۸۵۰ ۲. ۸۵۱ ۲. ۸۵۲ ۲. ۸۵۳ ۲. ۸۵۴ ۲. ۸۵۵ ۲. ۸۵۶ ۲. ۸۵۷ ۲. ۸۵۸ ۲. ۸۵۹ ۲. ۸۶۰ ۲. ۸۶۱ ۲. ۸۶۲ ۲. ۸۶۳ ۲. ۸۶۴ ۲. ۸۶۵ ۲. ۸۶۶ ۲. ۸۶۷ ۲. ۸۶۸ ۲. ۸۶۹ ۲. ۸۷۰ ۲. ۸۷۱ ۲. ۸۷۲ ۲. ۸۷۳ ۲. ۸۷۴ ۲. ۸۷۵ ۲. ۸۷۶ ۲. ۸۷۷ ۲. ۸۷۸ ۲. ۸۷۹ ۲. ۸۸۰ ۲. ۸۸۱ ۲. ۸۸۲ ۲. ۸۸۳ ۲. ۸۸۴ ۲. ۸۸۵ ۲. ۸۸۶ ۲. ۸۸۷ ۲. ۸۸۸ ۲. ۸۸۹ ۲. ۸۹۰ ۲. ۸۹۱ ۲. ۸۹۲ ۲. ۸۹۳ ۲. ۸۹۴ ۲. ۸۹۵ ۲. ۸۹۶ ۲. ۸۹۷ ۲. ۸۹۸ ۲. ۸۹۹ ۲. ۹۰۰ ۲. ۹۰۱ ۲. ۹۰۲ ۲. ۹۰۳ ۲. ۹۰۴ ۲. ۹۰۵ ۲. ۹۰۶ ۲. ۹۰۷ ۲. ۹۰۸ ۲. ۹۰۹ ۲. ۹۱۰ ۲. ۹۱۱ ۲. ۹۱۲ ۲. ۹۱۳ ۲. ۹۱۴ ۲. ۹۱۵ ۲. ۹۱۶ ۲. ۹۱۷ ۲. ۹۱۸ ۲. ۹۱۹ ۲. ۹۲۰ ۲. ۹۲۱ ۲. ۹۲۲ ۲. ۹۲۳ ۲. ۹۲۴ ۲. ۹۲۵ ۲. ۹۲۶ ۲. ۹۲۷ ۲. ۹۲۸ ۲. ۹۲۹ ۲. ۹۳۰ ۲. ۹۳۱ ۲. ۹۳۲ ۲. ۹۳۳ ۲. ۹۳۴ ۲. ۹۳۵ ۲. ۹۳۶ ۲. ۹۳۷ ۲. ۹۳۸ ۲. ۹۳۹ ۲. ۹۴۰ ۲. ۹۴۱ ۲. ۹۴۲ ۲. ۹۴۳ ۲. ۹۴۴ ۲. ۹۴۵ ۲. ۹۴۶ ۲. ۹۴۷ ۲. ۹۴۸ ۲. ۹۴۹ ۲. ۹۵۰ ۲. ۹۵۱ ۲. ۹۵۲ ۲. ۹۵۳ ۲. ۹۵۴ ۲. ۹۵۵ ۲. ۹۵۶ ۲. ۹۵۷ ۲. ۹۵۸ ۲. ۹۵۹ ۲. ۹۶۰ ۲. ۹۶۱ ۲. ۹۶۲ ۲. ۹۶۳ ۲. ۹۶۴ ۲. ۹۶۵ ۲. ۹۶۶ ۲. ۹۶۷ ۲. ۹۶۸ ۲. ۹۶۹ ۲. ۹۷۰ ۲. ۹۷۱ ۲. ۹۷۲ ۲. ۹۷۳ ۲. ۹۷۴ ۲. ۹۷۵ ۲. ۹۷۶ ۲. ۹۷۷ ۲. ۹۷۸ ۲. ۹۷۹ ۲. ۹۸۰ ۲. ۹۸۱ ۲. ۹۸۲ ۲. ۹۸۳ ۲. ۹۸۴ ۲. ۹۸۵ ۲. ۹۸۶ ۲. ۹۸۷ ۲. ۹۸۸ ۲. ۹۸۹ ۲. ۹۹۰ ۲. ۹۹۱ ۲. ۹۹۲ ۲. ۹۹۳ ۲. ۹۹۴ ۲. ۹۹۵ ۲. ۹۹۶ ۲. ۹۹۷ ۲. ۹۹۸ ۲. ۹۹۹ ۲. ۱۰۰۰ ۲. ۱۰۰۱ ۲. ۱۰۰۲ ۲. ۱۰۰۳ ۲. ۱۰۰۴ ۲. ۱۰۰۵ ۲. ۱۰۰۶ ۲. ۱۰۰۷ ۲. ۱۰۰۸ ۲. ۱۰۰۹ ۲. ۱۰۱۰ ۲. ۱۰۱۱ ۲. ۱۰۱۲ ۲. ۱۰۱۳ ۲. ۱۰۱۴ ۲. ۱۰۱۵ ۲. ۱۰۱۶ ۲. ۱۰۱۷ ۲. ۱۰۱۸ ۲. ۱۰۱۹ ۲. ۱۰۲۰ ۲. ۱۰۲۱ ۲. ۱۰۲۲ ۲. ۱۰۲۳ ۲. ۱۰۲۴ ۲. ۱۰۲۵ ۲. ۱۰۲۶ ۲. ۱۰۲۷ ۲. ۱۰۲۸ ۲. ۱۰۲۹ ۲. ۱۰۳۰ ۲. ۱۰۳۱ ۲. ۱۰۳۲ ۲. ۱۰۳۳ ۲. ۱۰۳۴ ۲. ۱۰۳۵ ۲. ۱۰۳۶ ۲. ۱۰۳۷ ۲. ۱۰۳۸ ۲. ۱۰۳۹ ۲. ۱۰۴۰ ۲. ۱۰۴۱ ۲. ۱۰۴۲ ۲. ۱۰۴۳ ۲. ۱۰۴۴ ۲. ۱۰

ھەلسەنگەندى گىشتى بۇ دۆخى بايگۇت:

بايگۇتكردن شىۋازىكە لە خەباتى مەدەنىي بەللام لە رابردودا زۆر جار بايگۇتكردن توندوتىيىرى لىكەوتتوتەو، دەچوۋە دەرەۋەي ئاراستى كارى مەدەنى. سەرەراي ئەۋەش بايگۇت نەبۇتە خەمى ھەموۋان لەسەر ئاستى تاكەكەسى بۇ ھۆكۈمەت و لايەنە پەيۋەندىدارەكان. ھەرۋەھا نەتوانراۋە قەناعت بە چىنەكانى تى كۆمەلگا بىرپىت ۋەك (كاسىكاران، خويندكارانى زانگۇ، كەسوكارى قوتابيان ...ھتد) شانبەشانى مامۇستايان بەشدار بن لە بايگۇت و دەرپرېنى نارەزايىيەكان. يەككە لە دەرئەنجامەكانى بايگۇتى مامۇستايان زيادبوۋنى خويندنگە ناكومىيەكانە. جگە لەۋەش ھەبوۋنى جىۋازى بايگۇت لەنيۋان شەرەكاندا بەھۇى دوو ئىدارەمى و مەملەنىي جىزىي دۆخەكە خراپتر دەكات. ۋە لە كۇتايىدا زەرەرمەندى يەكەم لە بايگۇتكردى خويندن خويندكارانى. لەبەر ئەۋەي بايگۇتكردن شىۋازىكە لە خەباتى مەدەنى بەھۇى نەدانى مافەكانى مامۇستايان بۇيە بايگۇت رەۋايەتى ھەيە، پىرۇسەيەكى پەرورەدەيە بۇ ئەۋەي نەۋەيەك پىبگەيەنن كە لە ئاست داۋاكردى مافە رەۋاكانى خۇيان بىدەنگ نەبن.

كىشەكانى دەرەۋەي بازەنى بايگۇت:

- خراپى و دواكەوتنى بارى خويندن تەنھا ھۆكارەكەي بايگۇت نەبوۋە چەندىن ھۆكارى تر ھەيە كە كاريگەرى خستوتە سەر پىرۇسەي پەرورەدە و فىركردن بايگۇت تەنھا كاريگەرى لەسەر فىركردن ھەبوۋە.
- تەنھا بايگۇت ھۆكار نىيە بۇ قەيرانەكانى سىستەمى پەرورەدە، لە سنورەكانى تى ھەرىمى كوردستان بايگۇت نەكاراۋە، بەللام سىستەمى پەرورەدە بەھەمان شىۋە قەيراناۋىيە.
- ژمارەي خويندنگە ناكومىيەكان لە سنوورى پارىزگاي ھەولېر دوو ھىندەي سلىمانىيە، لە كاتىكدا پىرۇسەي بايگۇتكردى خويندن لەۋىدا نىيە.
- كەمى پۇل و زۇرى ژمارەي قوتابيان.

دەرئەنجام:

لەكۇتايىدا بۇمان دەرەكەوت كە بايگۇتى ناۋەندەكانى خويندن لەلەيەن مامۇستايانەۋە كۆمەلگە لىكەۋتەي نەرىنى پەرورەدەيى و كارگىرى و ژمىريارى لىدەكەۋتەۋە كە تايىدا زەرەرمەندى يەكەم قوتابى و خويندكارانى. بايگۇتى قوتابخانەكان لە ھەرىمى كوردستان رەنگدانەۋەي پىرس و كىشە قولەكانى ناۋ سىستەمى پەرورەدەيە، بەھۇى ناسەقامگىرى بارى دارايى، خراپى ھۆكارانى و تەرخانەكردى سەرچاۋەي پىۋىستەۋە خراپتر دەبىت. لە كاتىكدا مامۇستايان و خويندكاران بايگۇتيان ۋەك ئامرازىك بۇ فشارخستەن سەر ھۆكۈمەت بەكارھىناۋە، بۇيە لىكەۋتەكانىشى دوور مەۋداۋوۋن. كەمكردەۋەي رۆژەكانى خويندن، كەلپنەكان لە پىرۇسەي فىربوۋنى خويندكاران و دابەزىنى ئاستى قوتابخانەكان ھەموۋيان جەختدەكەنەۋە سەر پىۋىستى بەپەلە بۇ چاكسازى لە كەرتى پەرورەدە. چارەسەركردى ئەم ئارىشە و لىكەۋتەنە پىۋىستى بە رىيازىكى فرە لايەنە ھەيە. ھۆكۈمەت دەبىت ئەۋەلەۋىيەت بدات بە پىدانى موۋچە لە كاتى خۇيدا، مەسۇگەركردى بۇدجەيەكى دادپەرۋەرەنە و ۋەبەرھىنان لەژىرخانى ئابوۋرى قوتابخانەكان بىكات. سەرەراي ئەۋەش، پىۋىستە چارەسەرى جىگرەۋە بۇ چارەسەرەكردى ناكۆكىيەكان دابىن - ۋەك دانۇستان و چاكسازى لە سىياسەتدا بۇ رىگرىكردى لە پىشۋىي و دابىران لە خويندن. ئەگەر ئەم پىرسانە بەبى چارەسەر بىمىنەۋە، زىانە درىژخايەنەكان بۇ سىستەمى پەرورەدەيى كوردستان زۆردەبن و كاريگەرى لەسەر خويندكاران و گەشەسەندى گىشتى ناۋچەكە دەبىت. بايگۇت و خويندنى پىچىر پىرسىكى گىرنگە و پىۋىستى بە بىرپار و كرەدى چالاكى ھۆكۈمەت و ھەۋلە بە كۆمەلەكان ھەيە بۇ بىرپاردان لەسەر چارەسەرى يەكلاكرەۋە و بەھىزكردى سىستەمى پەرورەدە. لەرگەي چاكسازى رىشەمى دەتوانرپت ھەرىمى كوردستان بەرەۋ ئاپندەيەكى سەقامگىرتىر و يەكسانتر لە بوارى پەرورەدەدا ھەنگاۋ بىت.

به پشت بهستن بهو تېبىنى و رەخنانى كە خراونته روو، ئىم پېشنياز و راسپاردانە پېشنياز دەرپىن بۇ حكومتى ھەرىم بۇ چارەسەركردنى بايگۇتى بەردەوامى كەرتى پەرورەدە و ئاستەنگەكانى بەردەم كەرتى پەرورەدە.

۱- پىرسى بايگۇت پىويستى به چارەسەرى رېشەمى و يەكلاكەرەو ھەمە، حكومتى ھەرىم لەگەل لايەنە پەيوەندىدارەكان دەبىت چارەسەرىكى ھەمەلەينە و درېڭخەين بۇ بايگۇتكردننى بەردەوام دابىت. وەلامە تەقلىدەكان ھىچ كارىگەرەكان نەبوو، بۇيە رېڭاى كارىگەرتر و داھىنەرەتر پىويستە بۇ چارەسەرى پىرسە دارايەكان كە روو بەرووى ئىم كەرتە بوونەتەو. بۇيە پىويستە حكومتى ھەرىم ئوولەيت بەدات به پەيوەندىكردن لەگەل مامۇستايان و پەرورەكاران و سەندىكاكان بۇ تېگەشتىن لە وردەكارى ھۆكارەكانى بايگۇت، دۆزىنەو رېڭا چارە بۇ مووچە و پىرسەكانى تر لە ناو كەرتى پەرورەدە.

۲- پىدچاوونەو به مىكانىزمى بايگۇت بكرىت، پىويستە پىدچاوونەو و دارشتنەو بۇ شىواى بايگۇت بكرىت لە كلتورە تەقلىدەكە دەرېچىت و مىكانىزمىكى تر بگرىتەمەر، بايگۇت بىت به بزوتنەو ھەمەكى كۆمەلەيتى تەنھا مامۇستايان و كەرتى پەرورەدە نەبىت وە ئىم بزوتنەو كۆمەلەيتى بەردەوامى به پەيامەكى بەدات.

۳- لەبەرئەو تەكو ئىستا لە ھەرىمى كوردستان بەرنامە و پلانى دوور مەودامان نىه بۇ بەرەو پىش بەردى بوارى پەرورەدە و فېركردن، ياسا و رېنمايەكان زۆرىمى جار گشتىگرىن يان ھىندە بەمەلە ئاراستە ناوەندەكان دەرېت گونجاندنىان زۆر بەكمى پىوە ديارە كە بتوانرىت لەگەل بارودۇخە جياوازەكان بگونجىن و تواناى جىبەجىكردىان ھەبىت لە رووى كات و شوپىن جوگرافىاى ناوەندەكانى خويندن. بۇيە دەبىت پىدچاوونەو بە برىار و پلەنەكاندا بكرىتەو.

۴- يەككە لە پاىە گىرنگەكانى كارگىرى دروست پاراستنى يەكسانى و مافەكانە لە نىوان كەسەكانى ناو ناوەندەكانى خويندن و بەرپوۋەبەرىتەكان، پىويستە لەسەر شانى ھەر لېپرسراوىكى كارگىرى كە بەرپوۋەبەردىننى دامەرزراو ھەمەكى لە ئەستۇدە مەتۇدى بەرپوۋەبەرى سەركردە بە پراكتىكى جىبەجىبكات كە دەبىتە ھۆى بنېركردن يان كەمبوونەو جياوازيەكان لە نىوان تەكەكاندا لەو سەرچاوە مەوۋىيە لەبەردەستماندا بەرپاۋەندى ئىش و كارەكانى رۆژانە و بەدھىتەكانى ئامانجەكان، ھەرچەندە ماوۋى سالاڭكە وەزارەتى پەرورەدە ئىم شىواى بەرپوۋەبەردىننى لەشواى بىننىننى خول گەياندۇتە ناوەندەكان بەلام ھىشتا نەتوانراوە بىركردنەو شىواى دابەشكردننى ئەرك و بەرپىسارىتەيەكان ھەك پىويست پىادەبكرىت، ئەمەش لە ئەنجامى مەملەننىننى كارگىرى (الصراع الادارى) دا دروست دەبىت.

۵- پىويستە وەزارەتى پەرورەدە گىرنگى بەدات بە بوونى پەيگەرىكى كارگىرى گونجاو كە بگونجىت لەگەل توپرىنەو ھەمەكانى بوارى كارگىرى، زۆرىك لەو توپرىنەوانە باس لەو دەكەن كە پەيگەرى كارگىرى زانستى و دروست پىويستە رەچاوى پەلەندى و دابەشكردننى ئەركەكان و رېسا و رېكارەكانى تىدا رەچاو كرابىت، ھەروە رېكخستەنەو كارى سەر پەرشىتارى لەو پەيگەردە بەشپوۋەك بىت لە ئاستى ئامانج و داخوازيە پەرورەدەيەكانى وەزارەت بىت تا بتوانرىت دەزگای سەرپەرشىتارى پەرورەدەيى بەشپوۋەكە كار و زانستىيانە رېنمايى و بەدواداچوون و كارى ھەلسەنگاندنى دروست ئەنجام بەدات.

۶- پىويستە وەزارەتى پەرورەدە مىكانىزمى دابەشكردننى مامۇستايان و فەرمەنەران بە جۆرىك ئەنجام بەدات كە داد پەرورە و يەكسانى بەدى بكرىت و نەبىتە دروست بوونى كىشمى زىادە مىلاك لە ناوەندىكى خويندن لە ناوچەكە و كەمى مىلاك لە ناوەندىكى تر، بەدخەو زۆر جار لەبەر بوونى دەستەردانى دەرەكى ئىم ناھاسەنگىە دروست دەبىت كە دەبىتە ھۆى گىرفتى نەخويندننى بابەتەكى خويندن يان نەبوونى كارمەندىكى كارگىرى يان خەمەگوزارى.

۷- پىويستە حكومت سىاسەتەك بگرىتە بەر كە تېشك بەتە سەر لايەننى چەندايەتى و چۆنایەتى خەرجىيەكانى حكومت، كە بۇ وەبەرەتەن لە بوارى پەرورەدە تەرخانراو، لەوانە پەرەپىدانى پىرۇگرامەكانى خويندن، بەرركردنەو ئاستى ستافى وانەوتنەو و پەرەپىدانى شىواى پەرورەدەيى.

۸- پىۋىستە ۋەزارەتى پەروەردە لە رېڭاي ھۆكۈمەتى ھەريىمى كوردستان گىرنگى زياتر بدات بە ھەموار كوردنەۋەي ياساكانى موۋچە كە بەشپەۋەيەك رېڭ بىرپەۋەيەك كە دىنبا بىت لەۋەي ھەر كاراكتەرىك موۋچەكەي بەھاي راستەقىنەي ئىشەكەي خۇي پىدەدرېت.

۹- پىۋىستە ۋەزارەتى پەروەردەي ھەريىمى كوردستان گىرنگى تەۋاۋ بدات بە كۋالىتى و باشتىر كوردنى گىشتىگىرى لايەنەكانى پەروەردە، كە دەتۋانرېت لە شىۋاز و بىنەماكانى كارگىرى جۆرى گەشمى پىدېرېت و كارى ناۋەندەكانى خويندن تەنھا بىرىنى ئاستىكى خويندن و بىروانامە نەبىت، بەلكو لە ھەردوۋ بۋارى فېر كوردن و پەروەردەۋە قوتابيان ئامادە بىرېن بۇ ئەۋەي تاكىكى بەرھەمدار و سودبەخش بىت بۇ خۇي و دەۋرۋەرى.

۱۰- پىۋىستە بەشپەۋەيەك باشتىر گىرنگى و بايەخ بدېت بە لايەنى بوۋنى پەيوەندى بەھىز لەگەل رېخراۋە پەروەردەيە نىۋوخۇي و ئىقلىمى و جىھانىيەكان لە پىناۋ زياتر ۋەرگىرتى زانىبارى و پىشتىۋانى بۇ چارەسەركىرى گىرگەكانى بۋارى پەروەردە و فېر كوردن ئەمەش دەبىتە پىشتىۋانىيەك باش بۇ رېخراۋى مامۇستاپانى ھەريىم و ھاۋكارى كوردنى ۋەزارەتى پەروەردە لە پىشخىستىنى كارەكانىدا. ھەروەھا دەبىت فشار بىرېت لەلەيەن ناۋەندە پەروەردەيەكان و رېخراۋە جىھانىيەكانەۋە بۇ چارەسەركىرى پىرسى بايگۇت.

۱۱- دروست كوردنى بزۋوتنەۋەيەك پەروەردەيى بەشپەۋەيەك بىت لەھەر قوتابخانەيەك يەك مامۇستا دىارى بىرېت بۇ بزۋوتنەۋەكە. زۆر گىرنگە بزۋوتنەۋەيەك پەروەردەيى بەو شىۋەيە دروست بىرېت كە مامۇستاپان و پىكھاتەكانى كەرتى پەروەردە لە سەرانسەرى ھەريىمى كوردستان بەيەكەۋە بىسەتتەۋە. پىۋىستە ھەموۋ قوتابخانەيەك پەروەردەكارىك نۆپەرايەتى بىك بۇ دروستبوۋنى ھەماھەنگى ھەۋلەكان لەسەر ئاستى گىشتى و دىنباۋون لەۋەي ھەموۋ قوتابخانەي شار و شارۋچكەكان كەسېك نۆپەرايەتپان دەكات. ئەم بەشدارىيە گىشتىە دەبىتە ھۇي ھاۋدەنگى و رېيازىكى يەكگىرتوۋ بۇ چاكسازى كەرتى پەروەردە.

۱۲- پىۋىستە زانگۇكانى ھەريىمى كوردستان ھاندىرېن بۇ ئەنجامدانى تۋىژىنەۋە لەسەر ھۆكارى بىنەرتى و كارىگەريەكانى بايگۇت. ئەنجامدانى ئەم جۆرە تۋىژىنەۋانە گىرنگە بۇ چارەسەرى باشتىر و داھىنەرانتر بۇ چارەسەركىرى قەيرانەكانى ناۋ كەرتى پەروەردە.

۱. پانیلی (هه‌لسه‌نگاندنیک بۆ بایکۆتی خۆیندن ئاریشه و لیکه‌وته‌کانی بایکۆت و رێگا‌کانی چاره‌سەرکردنی) له‌لایهن دامه‌زراوه‌ی فێژن بۆ لیکۆلینه‌وه‌ی ستراتیجی، ۲۰۲۳-۲۰۲۵.
۲. به‌رێوه‌رایه‌تی گشتی په‌روه‌رده‌ی سلێمانی، ۲۰۲۵. خشته‌ی زانیاری دامه‌زراوه‌ی ناحکومه‌یه‌کانی هۆبه‌ی قوتابخانه و په‌یمانگه‌ی ناحکومه‌یه‌کان.
۳. به‌رێوه‌رایه‌تی گشتی په‌روه‌رده‌ی سلێمانی، ۲۰۲۴.
۴. سیسته‌می په‌روه‌رده‌ی ۲۰۰۹، په‌رتووکی سیسته‌می قوتابخانه‌ی بنه‌ره‌تی و ئاماده‌یه‌یه‌کانی حکومه‌تی هه‌ریه‌می کوردستان.
۵. سعید، ئاکۆع‌به‌دالمجید - بیلال اسماعیل حه‌مه - دلشاد عمر محمد کریم ۲۰۱۸، رێبه‌ری کارگێری به‌رێوه‌رایه‌تی گشتی په‌روه‌رده‌ی سلێمانی، ژماره‌ (۱).

6. McNamara, R. (2019). Boycott. ThoughtCo. <https://www.thoughtco.com/definition-of-boycott1773364>.

7. Shay, C. (2023). High school SRCs' contribution to democratized school governance in South Africa (Master's thesis). University of Johannesburg (South Africa).

دامەزراۋەى قىژن بۇ لىكۆلېنەۋەى سىتراتىجى لىكۆلېنەۋەى ۲۰۲۴/۹/۱ لەلەيىن كۆمەللىك لە دەستەبۇرى ئىكادىمى، رۇژنامەۋان و رۇشنىبىران دامەزراۋە. ئىمە دامەزراۋەى ۋەك خانەيەكى ھىزرى بونىادنەر، لەپىناۋ تىگەشتىنى ھاۋبەشدا كار دەكات، بە ئامانجى دروستكىردنى داھاتوۋىيەكى گەشەسەندوۋ بۇ ھەرىمى كوردستان و عىراق، لە رىگەى ئىنجامدانى لىكۆلېنەۋەى و دروستكىردنى دىالوگ بۇ چارەسەركىردنى قەيرانەكان.

دىدگا

دامەزراۋەى قىژن بۇ لىكۆلېنەۋەى سىتراتىجى، سەرچاۋەيەكى مەنەپىكراۋى زانىارىيە و پردىكە لە نىۋان توۋىژەران، ئىكادىمىيان، سىياسەتمەداران، كۆمەلگەى مەدەنى، ھاۋولەتپان و ناۋەندەكانى بىرپار، بە مەبەستى بونىادنانى داھاتوۋىيەكى گەشەسەندوۋ بۇ ھەرىمى كوردستان و عىراق.

پەيام

- بەھىزكىردنى كولتورى بەشدارىكىردنى ھاۋولەتپان لە بىرپارداندا بەمەبەستى كاركىردن بۇ ھوكمپرانىيەكى دروست.
- ئىنجامدانى لىكۆلېنەۋەى لە سەرچەم بۋارەكانى سىياسى، ياساى، ئابۋورى و كۆمەلەيەتى، ھەروەھا دارشتىنى پلانى سىتراتىجى بە مەبەستى بەشدارىكىردن لە گەشەپىدەنى ۋەلاتدا.
- ئىنجامدانى گەتوگۋى بونىادنەر و بەرھەمدار بۇ لىكۆلېنەۋەى لە كىشەكانى كۆمەلگا.
- لىكۆلېنەۋەى و شىكىردنەۋەى پەيوەندى نىۋان دەسەلەتمەكانى جىبەجىكىردن، ياسادانان و دادۋەرى، ھەروەھا پەيوەندى نىۋان ھوكمەتى فېدرالى عىراق و ھوكمەتى ھەرىمى كوردستان و پارىزگاكان.
- ئىنجامدانى لىكۆلېنەۋەى لە بۋارە زىنگەيەكان و گۋرانى ئاۋ و ھەۋا.

د. شۇخان عومەر عبدولرحمان

مامۇستايە لە بەشى پەرۋەردەى جەستەيى و زانستە وەرزىيەگەن لە زانگۆى سەيمانى، كە تاييەتە بە دەرووناسى وەرزىشى، پەرۋەردەى پىيوستى تاييەت. ھەلگىرى برونامەى دكتورايە لە دەرووناسى وەرزىشى لە زانگۆى UKM . دكتور شۇخان چالاكانە بەشدارى لە چەندىن پىروژەى جۇراوجۇردا كىردە كە تاييدا گىرنگى بە پەرۋەردەى وەرزىشى، دەرووناسى وەرزىشى، قىبۇلگىردىنى كۆلتوورى، فرەچەشنى، و گەشەكردىنى وەرزىشى دراوہ. توڭمەرى وەرزىشى و شارەزايەگەن چىرونەتەوہ لە پەرۋەردەى خاوەن پىداووستى تاييەتەگەن، تەندروستى دەروونى و پەرۋەردەى جەستەيى، لەگەل پابەندبوونى قوول بە تىگەپشتى و چارەسەرگىردى لايەنە دەروونىيەگەن وەرزىشى و پەرۋەردەى.

د. رحمان رەسوول فەتەھ

سەرپەرشتىارى پەرۋەردەى بەئەزموون و پىشەيى قوتابخانەگەن و ئەزموونى بەرفراوانى ھەيە لە بوارى پەرۋەردەى و بەرپەوہەردىن. ھەلگىرى برونامەى دكتورايە لە كارگىرى گشتى، پىسپورى لە دارشتى سىياسەتى بەرپەوہەردىن و بىرپەردەى ھەيە، بە گىرنگىدان بە پەرەپىدانى سەرچاوە مەوۋىيەگەن. دكتور رحمان زىاتر لە ۲۵ سال لە كەرتى پەرۋەردەى رۇلى جۇراوجۇرى ھەبوو، لەوانە مامۇستا، بەرپەوہەردى و سەرپەرشتىارى پەرۋەردەى، بەشدارىيەكى بەرچاوى لە پەرەپىدان و بەرزكردنەوہى سىستەمى پەرۋەردەى كىردە. چالاكانە بەشدارى لە چەندىن دەرەفتى پەرەپىدانى پىشەيى كىردە، لەوانە خولى زمان، بەرپەوہەردى، كارامەيى كۆمپيوتەر و بنىاتنانى تواناگان.

دامەزراوەی فێژن بۆ لێکۆڵینهوهی ستراتیجی (VFSS)

هەریمی کوردستان - عێراق، سلێمانی

WWW.VISIONFOUNDATIONIQ.ORG

پەیوەندیکردن:

بۆ پرسیارکردن دەربارەی دەرفەتەکانی هاوکاری، داوای زانیاری زیاتر،
یان گەفتوگۆکردن لەسەر هەر پرۆژەیەک، تەنیا پەیوەندییمان پێوە بکەن:

INFO@VFSSIQ.ORG

Vision Foundation for Strategic Studies

+964 772 330 0005

info@vfssiq.org

Sulaymaniyah, Ashty,
Opposite to Azadi Park

ماڤى بىلاو كوردنموهى پارىزراوه